

Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej z testami online

Wydanie 9.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	XIII
Wykaz podręczników i komentarzy	XVII
Przedmowa	XIX
Rozdział I. Zagadnienia wprowadzające	1
§ 1. Prawo Unii Europejskiej jako akademicka dyscyplina prawa	4
I. Rozwój autonomicznej dyscypliny prawa Unii Europejskiej	4
II. Metody i narzędzia badawcze prawa Unii Europejskiej	7
§ 2. Historia procesu integracji europejskiej	13
I. Rada Europy	15
II. Powstanie i ewolucja Wspólnot Europejskich	17
1. Europejska Wspólnota Węgla i Stali	17
2. Europejska Wspólnota Gospodarcza	19
3. Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom)	20
4. Traktaty o połączeniu instytucji trzech Wspólnot Europejskich	21
5. Jednolity Akt Europejski	21
6. Traktaty o Unii Europejskiej (Traktat z Maastricht, Traktat z Amsterdamu oraz Traktat z Nicei)	22
7. Konwent Europejski i Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy	28
8. Traktat zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat z Lizbony)	31
9. Charakter relacji między Traktatami o Unii Europejskiej i funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej	32
§ 3. Charakter prawny Unii Europejskiej	34
I. Unia Europejska jako organizacja międzynarodowa	34
II. Metoda wspólnotowa	42
§ 4. Prawo Unii Europejskiej a prawo międzynarodowe	45
§ 5. Cele Unii Europejskiej	63

§ 6. Członkostwo w Unii Europejskiej	66
I. Nabywanie członkostwa w Unii Europejskiej	66
II. Zawieszenie praw członkowskich w Unii Europejskiej	69
III. Ustanie członkostwa	72
§ 7. Stowarzyszenie z Unią Europejską	76
I. Stowarzyszenia traktatowe	77
II. Stowarzyszenia konstytucyjne	83
§ 8. Obywatelstwo Unii Europejskiej	85
I. Charakter prawny obywatelstwa Unii Europejskiej	87
II. Prawa obywateli Unii Europejskiej	89
Rozdział II. System instytucjonalny Unii Europejskiej	91
§ 9. System instytucjonalny Unii Europejskiej	92
§ 10. Rada Europejska	95
I. Ewolucja Rady Europejskiej	95
II. Skład i organizacja	96
III. Funkcje	99
IV. Podejmowanie decyzji	102
§ 11. Parlament Europejski	104
I. Skład	104
II. Organizacja wewnętrzna Parlamentu Europejskiego	107
III. Funkcje Parlamentu Europejskiego	110
§ 12. Rada	113
I. Skład i organizacja	114
II. Zadania i kompetencje	117
III. Podejmowanie decyzji	118
1. Uwagi ogólne	118
2. Głosowanie większością kwalifikowaną	120
3. Wymóg jednomyślności w Radzie	121
4. Kompromis luksemburski i kompromis z Ioanniny	121
5. Podejmowanie decyzji zwykłą większością głosów	123
§ 13. Komisja	123
I. Skład i organizacja	124
II. Kompetencje Komisji	128
III. Podejmowanie decyzji	133
§ 14. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej	134
I. Skład	135
II. Właściwość Trybunału Sprawiedliwości i Sądu	138
III. Procedura orzekania	140
§ 15. Trybunał Obrachunkowy	143
I. Skład i organizacja	143
II. Zadania i kompetencje	144
III. Sposób działania	144

§ 16. Organy doradcze Unii Europejskiej	145
I. Komitet Ekonomiczno-Społeczny	145
1. Skład i organizacja	145
2. Zadania i sposób działania	146
II. Komitet Regionów	147
1. Skład i organizacja	147
2. Zadania i sposób działania	147
§ 17. Instytucje finansowe	148
I. Europejski Bank Centralny i Europejski System Banków Centralnych	148
II. Europejski Bank Inwestycyjny	150
§ 18. Równowaga instytucjonalna	151
Rozdział III. Źródła prawa Unii Europejskiej	155
§ 19. Zagadnienia wprowadzające	157
I. Uwagi ogólne	157
II. Pojęcie „źródła prawa Unii Europejskiej”	158
III. <i>Acquis</i> Unii Europejskiej	159
IV. Katalog i klasyfikacja źródeł prawa Unii Europejskiej	160
V. Problematyka hierarchii źródeł prawa w systemie prawnym Unii Europejskiej	162
§ 20. Prawo pierwotne	166
I. Uwagi ogólne	166
II. Traktaty założycielskie Unii Europejskiej oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej	166
1. Wykaz traktatów założycielskich oraz traktatów modyfikujących...	166
2. Zakres przedmiotowy traktatów założycielskich	168
III. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej	170
1. Uwagi wprowadzające	170
2. Zakres przedmiotowy Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej	172
3. Zakres zastosowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej do instytucji UE	173
4. Zakres zastosowania Karty Praw Podstawowych do państw członkowskich	176
IV. Ogólne zasady prawa	182
V. Prawo zwyczajowe	184
§ 21. Prawo międzynarodowe publiczne jako źródło prawa Unii Europejskiej....	184
I. Uwagi ogólne	184
II. <i>Ius contrahendi</i> Unii Europejskiej	185
III. Rodzaje umów zawieranych przez Unię Europejską oraz Europejską Wspólnotę Energii Atomowej	190
IV. Inne umowy międzynarodowe będące źródłem prawa Unii Europejskiej	192

§ 22. Prawo pochodne Unii Europejskiej	193
I. Uwagi ogólne	193
II. Akty prawne tworzone w ramach Unii Europejskiej oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej	193
1. Katalog wiążących aktów prawa pochodnego – art. 288 TfUE	193
2. Rozporządzenia	194
3. Dyrektywy	199
4. Decyzje	207
III. Instrumenty Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	211
1. Katalog aktów tworzonych w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	211
2. Charakter prawny aktów Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	212
3. Ogólne wytyczne	212
4. Decyzje	213
IV. Akty prawa pochodnego w dotychczasowym III filarze Unii Europejskiej	214
1. Uwagi wprowadzające	214
2. Okres przejściowy przewidziany w Protokole Nr 36 do traktatów założycielskich	215
3. Decyzje ramowe	216
§ 23. Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	218
§ 24. Niewiążące akty prawa pochodnego	220
§ 25. Akty prawa wewnętrznego	221
Rozdział IV. Tworzenie prawa Unii Europejskiej	223
§ 26. Uwagi wprowadzające	224
§ 27. Kompetencje Unii Europejskiej	225
I. Zasada kompetencji powierzonych	225
II. Katalog kompetencji przyznanych Unii Europejskiej	226
III. Kompetencje dorozumiane – art. 352 TfUE oraz art. 203 TEWEA	230
§ 28. Tworzenie prawa pierwotnego	232
I. Tworzenie i modyfikacja traktatów założycielskich	232
1. Uwagi wprowadzające	232
2. Zmiany traktatów założycielskich w trybie art. 48 TUE	233
3. Zmiany traktatów założycielskich za pośrednictwem traktatów akcesyjnych	235
4. Zmiany na podstawie tzw. procedur kładki	236
II. Zawieranie traktatów akcesyjnych	237
§ 29. Procedury zawierania umów międzynarodowych przez Unię Europejską...	238
I. Uwagi wprowadzające	238
II. Procedura zawierania umów międzynarodowych przez Unię Europejską	238

III. Procedura zawierania umów międzynarodowych przez Europejską Wspólnotę Energii Atomowej	240
IV. Publikacja i wejście w życie umów międzynarodowych zawieranych przez Unię Europejską i Euratom	241
§ 30. Procedury tworzenia wiążących aktów prawa pochodnego Unii Europejskiej	241
I. Uwagi wprowadzające	241
II. Inicjatywa legislacyjna	244
III. Wybór podstawy prawnej oraz rodzaju aktu prawnego	250
IV. Zasady techniki prawodawczej oraz budowa aktu prawnego	254
V. Procedury legislacyjne	255
1. Uwagi wprowadzające	255
2. Zwyczajna procedura ustawodawcza	256
3. Specjalna procedura ustawodawcza	260
4. Specjalna procedura ustawodawcza – budżet Unii Europejskiej	264
5. Procedura ustawodawcza bez udziału Parlamentu Europejskiego	265
6. Procedury tworzenia aktów wykonawczych i delegowanych ...	266
VI. Udział Rady Europejskiej w procedurach tworzenia prawa pochodnego	269
VII. Udział parlamentów narodowych w procesie tworzenia prawa pochodnego	271
VIII. Publikacja aktów prawnych i ich wejście w życie	273
1. Uwagi wprowadzające	273
2. Konsekwencje braku publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej	274
§ 31. Podejmowanie decyzji w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	281
I. Uwagi ogólne	281
II. Inicjatywa	282
III. Wybór podstawy prawnej oraz instrumentu działania	282
IV. Zasady techniki prawodawczej oraz budowa instrumentów Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	283
V. Procedura decyzyjna w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	283
VI. Publikacja i wejście w życie instrumentów Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	284
Rozdział V. Stosowanie prawa Unii Europejskiej na płaszczyźnie wewnętrznej państw członkowskich	285
§ 32. Zagadnienia wprowadzające	287
§ 33. Zasady stosowania prawa Unii Europejskiej na płaszczyźnie krajowej	291
I. Zasada pierwszeństwa prawa Unii Europejskiej	291
1. Ewolucja zasady pierwszeństwa	291

2. Zakres zastosowania zasady pierwszeństwa prawa Unii Europejskiej	295
3. Konsekwencje prawne zasady pierwszeństwa	309
II. Zasada skutku bezpośredniego	319
1. Uwagi wprowadzające	319
2. Traktaty założycielskie	320
3. Karta Praw Podstawowych	330
4. Rozporządzenia	332
5. Dyrektywy	335
6. Decyzje	348
7. Umowy międzynarodowe oraz akty prawne wydane na ich podstawie	349
III. Zasada skutku pośredniego	357
1. Uwagi wprowadzające	357
2. Podstawowe założenia zasady skutku pośredniego	358
IV. Zasada odpowiedzialności państw członkowskich za naruszenie prawa Unii Europejskiej	363
1. Uwagi wprowadzające	363
2. Podstawowe założenia zasady odpowiedzialności państw za naruszenie prawa Unii Europejskiej	367
§ 34. Instrumenty Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	372
§ 35. Zasady stosowania aktów prawnych dawnego III filaru Unii Europejskiej na płaszczyźnie krajowej	372
Rozdział VI. Sądowa kontrola przestrzegania prawa	379
§ 36. Właściwość Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Sądu	380
§ 37. Postępowanie przeciwko państwu członkowskiemu o naruszenie zobowiązania ciążącego na mocy traktatów	382
I. Naruszenie zobowiązania ciążącego na mocy traktatów	383
1. Ujęcie naruszenia zobowiązania	383
2. Naruszenie zobowiązania przez brak wdrożenia prawa Unii Europejskiej	385
3. Okoliczności egzoneracyjne podnoszone przez państwa	388
II. Postępowanie wszczęte przez Komisję	390
1. Postępowanie nieformalne	392
2. Formalne postępowanie wyjaśniające	393
3. Postępowanie sądowe	395
III. Postępowanie wszczęte przez państwo członkowskie	398
IV. Postępowania szczególne	400
V. Postępowanie w razie niewykonania wyroku Trybunału	401
VI. Postępowanie przeciwko państwu członkowskiemu odnośnie do zobowiązań wynikających ze Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego	406

§ 38. Skarga na nieważność aktu prawa pochodnego	407
I. Strony w postępowaniu	408
1. Podmioty uprawnione do składania skarg	408
2. Strony pozwane	412
3. Postanowienia dotyczące Europejskiego Banku Inwestycyjnego.....	413
II. Podział kompetencji między Sąd i Trybunał Sprawiedliwości	414
III. Przedmiot skargi	414
1. Rodzaje aktów prawnych podlegających zaskarżeniu	414
2. Akty dotyczące skarżących bezpośrednio i indywidualnie	418
IV. Przesłanki stwierdzenia nieważności	424
1. Brak kompetencji	424
2. Naruszenie istotnego wymogu proceduralnego	425
3. Naruszenie prawa materialnego	427
4. Nadużycie władzy	428
V. Termin do wniesienia skargi	428
VI. Skutek orzeczenia o nieważności	429
1. Konstytutywny charakter orzeczenia	429
2. Pozostawienie pewnych skutków nieważnego aktu w mocy	430
VII. Zarzut bezprawności	431
1. Akcesoryjność zarzutu bezprawności	431
2. Zakres przedmiotowy zarzutu bezprawności	432
3. Skutki uznania zarzutu bezprawności	434
§ 39. Skarga na bezczynność instytucji	435
I. Strony w postępowaniu	435
II. Przesłanki skargi	436
1. Rodzaje aktów, których niewydanie może być zaskarżone	436
2. Wezwanie instytucji do działania	437
III. Skutek orzeczenia o bezczynności	438
§ 40. Skarga odszkodowawcza	438
I. Przesłanki odpowiedzialności kontraktowej i deliktowej	439
II. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną działaniem prawotwórczym	443
III. Odpowiedzialność odszkodowawcza Unii Europejskiej i państw członkowskich	444
§ 41. Postępowanie odwoławcze	446
§ 42. Wydawanie opinii przez Trybunał Sprawiedliwości	448
Rozdział VII. Współpraca sądów krajowych z Trybunałem Sprawiedliwości	451
§ 43. Znaczenie pytań prejudycjalnych dla jednolitego stosowania prawa Unii Europejskiej	452
§ 44. Pojęcie sądu państwa członkowskiego	455
I. Sądy powszechne	459

II. Sądy administracyjne	463
III. Sądy konstytucyjne	465
IV. Sądy międzynarodowe	466
V. Sądy arbitrażowe	467
VI. Sądy dyscyplinarne	470
VII. Inne organy	472
VIII. Podsumowanie. Zadawanie pytań przez sądy i organy polskie	473
§ 45. Obowiązek zadawania pytań prejudycjalnych	475
I. Pojęcie sądu, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu	475
II. Doktryna <i>acte éclairé</i>	477
III. Doktryna <i>acte clair</i>	480
IV. Skutek braku zadania pytania prejudycjalnego	483
§ 46. Zakres pytań prejudycjalnych	487
I. Formułowanie pytań prejudycjalnych	487
II. Orzekanie o ważności aktów prawa pochodnego	493
III. Podstawy odmowy wydania orzeczenia wstępnego	497
§ 47. Proceduralne aspekty zadawania pytań przez sąd krajowy	501
I. Zawieszenie postępowania przed sądem krajowym	501
II. Kontrola zgodności z konstytucją krajową a zadawanie pytań prejudycjalnych	504
III. Cofnięcie pytania prejudycjalnego	509
IV. Związanie sądu krajowego wytycznymi wyższej instancji	510
V. Ograniczenie możliwości podnoszenia zagadnień prawa unijnego z urzędu i w II instancji	514
§ 48. Postępowanie przed Trybunałem o wydanie orzeczenia wstępnego	516
§ 49. Moc prawna orzeczenia wstępnego	524
Indeks rzeczowy	527

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl